

สรุปความรู้

การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับภาค

วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ณ โรงแรมไอราแกรนด์ จังหวัดชลบุรี

วัตถุประสงค์ของการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับภาคเพื่อจัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับจังหวัด และระดับภาค สำหรับติดตามสถานการณ์ทางการเกษตร วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อภาคเกษตร วิเคราะห์และประมาณการภาวะเศรษฐกิจการเกษตร(ภาพรวมและสาขาการผลิต) สนับสนุนให้ภูมิภาคต่างๆสามารถพัฒนาเศรษฐกิจละสังคมได้อย่างเต็มศักยภาพ ลดความเหลื่อมล้ำ และทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น รวมถึงปัจจัยที่มีผลต่อภาคการเกษตร โดยในครั้งนี้ได้รับความรู้จากผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายระบบเศรษฐกิจการเกษตร ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และ ผู้แทนจากธนาคารแห่งประเทศไทย

จากการเข้าประชุมในครั้งนี้ สามารถสรุปได้ดังนี้

๑.กรอบแนวคิดและแนวทางการจัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตร

การจัดทำรายได้ประชาชาติ รายได้ประชาชาติ หรือผลผลิตรวมของชาติ คำนวณได้จาก ๓ ด้าน คือ ด้านการผลิต ด้านการใช้จ่าย และด้านรายได้

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Demestic Product: GDP) คือ ผลรวมของมูลค่าสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตขึ้นได้ภายในประเทศในระยะเวลาหนึ่ง(ปกติ๑ปี) มี ๒ ชนิด

๑. GDP ณ ราคาประจำปี หรือ ณ ราคาปัจจุบัน คือมูลค่าของสินค้าและบริการที่ผลิตขึ้นในปีปัจจุบัน และคำนวณค่าด้วยราคาตลาดในปีเดียวกันแสดงถึงขนาดของรายได้ของประเทศในแต่ละปี

๒. GDP ณ ราคาที่แท้จริง คือ มูลค่าของสินค้าและบริการในรูปของมูลค่าที่แท้จริงหรือในเชิงปริมาณ เนื่องจากได้ขจัดผลของการเปลี่ยนแปลงทางด้านราคา แสดงศักยภาพที่แท้จริงของการผลิตและการใช้จ่ายของระบบเศรษฐกิจ

ความสำคัญของ GDP

-เป็นตัวชี้วัดการเติบโตทางเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศทำให้ทราบว่าเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาหรือปีอื่นๆ

-แสดงถึงโครงสร้างการผลิตและความสามารถในการผลิตสินค้าของประเทศ

-ใช้ในการเปรียบเทียบฐานะทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

-ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศ การวางแผนพัฒนา รวมถึงการกำหนดเป้าหมายของนโยบายทางเศรษฐกิจของประเทศ

๒.กรอบแนวความคิด นิยาม ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด

ผลิตภัณฑ์ภาค Gross Regional Product (GRP) หมายถึง มูลค่าของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตได้จากการประกอบการในขอบเขตพื้นที่ภาคในรอบระยะเวลาหนึ่ง เป็นการคำนวณด้านการผลิต โดยคำนวณมูลค่าเพิ่มจากกิจกรรมการผลิตทุกชนิดที่ดำเนินการในพื้นที่ภาคในรอบระยะเวลา ๑ ปี

ผลิตภัณฑ์จังหวัด Gross Provincial Product (GPP) หมายถึง มูลค่าของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตได้จากการประกอบการในขอบเขตพื้นที่จังหวัดในรอบระยะเวลาหนึ่ง เป็นการคำนวณด้านการผลิต โดยคำนวณมูลค่าเพิ่มจากกิจกรรมการผลิตทุกชนิดที่ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดในรอบระยะเวลา ๑ ปี

๓.การจัดทำรายงานภาวะเศรษฐกิจการเกษตรและการนำไปใช้ประโยชน์

-ใช้รายงานสถานการณ์เศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัดและเป็นข้อมูลสำหรับเตือนภัย

-ใช้เป็นเครื่องมือในการเปรียบเทียบภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ระดับการพัฒนา และรายได้ระหว่างจังหวัด

-ใช้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์หรือแผนพัฒนาการเกษตรของจังหวัด

-ใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผน/โครงการ กำหนดนโยบายและมาตรการแก้ปัญหาทางด้านการเกษตรของภาครัฐ

-ใช้ในการติดตามประเมินผลการพัฒนาด้านการเกษตรของจังหวัด

๔.การพัฒนาระบบติดตามภาวะเศรษฐกิจการเกษตรรายจังหวัดมีวัตถุประสงค์เพื่อ

-สามารถติดตามภาวะเศรษฐกิจภูมิภาคและการกระจายตัวของรายได้แม่นยำขึ้นเพื่อการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจที่มีประสิทธิภาพ

-เป็นเครื่องมือช่วยผู้บริหารกระทรวงในการบริหารจัดการผลผลิตตามนโยบายการตลาดนำการผลิต เช่น การควบคุมผลผลิตให้ไม่เกินความต้องการของตลาดหรือการเตรียมการเพื่อการกระจายผลผลิตออกพื้นที่ที่ปริมาณผลผลิตเกินศักยภาพการรับรอง

-ช่วยการติดตามประเมินผลโครงการที่ลงสู่ระดับจังหวัด เช่น โครงการที่ลงสู่จังหวัด สามารถช่วยเพิ่มรายได้หรือไม่

๕.การติดตามภาวะเศรษฐกิจการเกษตรรายจังหวัด

รายได้เกษตรกร = ราคา x ผลผลิต

ราคา: ศศก. มีการเก็บข้อมูลรายพืช รายจังหวัด รายสัปดาห์

กระบวนการติดตาม ก่อนปลูก → เริ่มเพาะปลูก → เก็บเกี่ยว

๖.ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๒

ภาวะเศรษฐกิจไตรมาสนี้ค่อนข้างทรงตัว เป็นผลมาจากอัตราการขยายตัวของสาขาพืชที่ชะลอลง สาขาปศุสัตว์ สาขาประมง สาขาบริการทางการเกษตรและสาขาป่าไม้ยังคงขยายตัวเพิ่มขึ้น

-สาขาพืช ขยายตัว ๐.๑ % การผลิตพืชเศรษฐกิจหลายชนิดที่เพิ่มขึ้นยกเว้นอ้อยโรงงาน

-สาขาปศุสัตว์ ขยายตัว ๑.๐% เป็นผลจากการเพิ่มปริมาณการผลิตตามความต้องการบริโภคของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ประกอบกับการเฝ้าระวังควบคุมโรคระบาด และการจัดการฟาร์มที่ได้มาตรฐาน

-สาขาประมง ขยายตัว ๑.๕% ได้จากผลผลิตกุ้งทะเลเพาะเลี้ยงเริ่มปรับตัวดีขึ้น การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดมีทิศทางดีขึ้น

-สาขาบริการทางการเกษตร ขยายตัว ๒.๖% ได้จากการเตรียมดิน การเพาะปลูก การดูแล และการเก็บเกี่ยวเพิ่มขึ้น

-สาขาป่าไม้ ขยายตัว ๒.๒% ปริมาณยูคาลิปตัส ไม้ยางพารา และรังนกเพิ่มขึ้น แต่ครั้งและถ่านไม้มีการผลิตลดลง

๗.สรุปภาวะและแนวโน้มเศรษฐกิจการเงินของไทย

- เศรษฐกิจไทยยังขยายตัวแต่มีแนวโน้มชะลอลง

-การบริโภคภาคเอกชนมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่อง แต่ต้องได้รับแรงกดดันจากหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูงและการจ้างงานโดยรวมที่เริ่มทรงตัวและมีสัญญาณการชะลอลงในภาคก่อสร้างและภาคการผลิตเพื่อส่งออก

- การลงทุนภาคเอกชนมีแนวโน้มขยายตัวชะลอ

- การใช้จ่ายภาครัฐมีแนวโน้มขยายตัวต่ำกว่าที่ประเมินไว้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความล่าช้าของโครงการลงทุนภาครัฐ

- การส่งออกสินค้าขยายตัวชะลอลงกว่าที่ประเมินไว้ตามการชะลอของเศรษฐกิจโลกและวัฏจักรสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงผลรวมของมาตรการกีดกันทางการค้าระหว่างสหรัฐและจีน

- การท่องเที่ยวยังขยายตัวได้ดีต่อเนื่อง

๘. อัตราเงินเฟ้อทั่วไปและอัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน

- อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยทั้งปีมีแนวโน้มทรงตัวใกล้เคียงกับที่ประเมินไว้

- อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานใกล้เคียงกับที่ประเมินไว้ แต่มีการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างที่ส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นได้ช้ากว่าในอดีต

- ระบบการเงินโดยรวมยังมีเสถียรภาพ แต่ยังมีปัจจัยเสี่ยงที่อาจสร้างความเปราะบางได้ในอนาคต

- ปัจจัยเสี่ยงภายนอกที่ต้องติดตาม ได้แก่ Trade war และการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก